

Plen je verjetno že razdeljen

Izjave iz leta 2007 ob prvi javni prodaji delnic NKBM

<p>Matjaž Kovačič, takratni predsednik uprave NKBM:</p> <p>"Več kot deset let po končani sanaciji je to zgodovinski trenutek. Zaupam v banko in prepričan sem, da bo naložba izpolnila vsa pričakovanja vlagateljev."</p>			<p>Milan M. Cviki, ki je trdil, da so delnice prepoceni:</p> <p>"Res je, da je 110 tisoč državljanov dobilo Miklavžovo darilo, vendar bodo to v končni fazi plačali tisti, ki tega niso dobili."</p>
<p>Matej Lahovnik, kupec delnic NKBM:</p> <p>"V delnice NKBM sem vložil denar, ker ocenjujem, da gre za dolgoročno zanimivo finančno naložbo."</p>			<p>Romana Pajenk, nekdanja predsednica uprave Probanke:</p> <p>"Kredite za nakup delnic NKBM smo odobravali pod komercialnimi pogoji."</p>

Po podržavljenju treh bank. Razlastitev **malih delničarjev** je nenavadno in pravno sporno dejanje, pravi nekdanji minister za finance Franc Križanič

IRENA FERLUGA

Tri banke, NLB, Nova KBM in Abanka, so že dva dni ponovno podržavljene. Denar za dokapitalizacijo je v bankah že čakal na zeleno luč iz Bruslja. Toda eden od pogojev za državno pomoč je bil v celoti izničiti premoženje delničarjev in imetnikov podrejenih obveznic. Kakšnih sto tisoč malih delničarjev je tako ostalo brez vloženega denarja, pa četudi je ta od skupščine do skupščine bank vsako leto kopnel.

Nepotrebna odločitev

In na skupščinah so rohneli predvsem **malih delničarjev**, zahtevali podatke o domnevno spornih poslih takratnih uprav, opozarjali so tudi, da vsaka vnovična dokapitalizacija razvedeni njihovo premoženje. A so bili vsakič preglasovani s strani predstavnikov države.

"Ta odločitev je zelo nenavadna in nepotrebna. Banke namreč niso v položaju, da bi morale delničarje razlastiti. Gre za ukrep, ki bo imel pravne posledice," je povedal dr. **Franc Križanič**, nekdanji minister za finance, v čigar mandatu je morala vrsta podjetij v državni lasti (Pošta Slovenije, elektroenergetska podjetja) dokapitalizirati NKBM, da se ob javni ponudbi delnic na mednarodnih trgih ne bi zmanjšal delež države. Državne družbe Eles, GEN energija in Pošta Slovenije so

takrat za delnice NKBM odštele 47,5 milijona evrov. Te milijone so sedaj seveda izgubile tudi one. **Marko Golob**, nekdanji član uprave ukinjene AUKN, pravi: "Agencija ni bila samostojna pri razpolaganju z državnim premoženjem, sledila je sklepom vlade in parlamenta. V zvezi z nakupi delnic Nove KBM s strani podjetij v državni lasti pri dokapitalizaciji Nove KBM leta 2011 smo sledili sklepom vlade in državnega zbora, ki sta sprejela takšno odločitev."

Umetno napihnjena luknja?

"Nasploh je nenavaden pogoj, da lastnik ne more dokapitalizirati banke, če to regulator zahteva, in da se banke blatijo do te mere kot pri nas, zahtevajo se zunanje revizije, njihovi rezultati pa so prikazani lažno," je zdaj oster Križanič. Pravi, da se ustvarja lažni videz o slabem stanju slovenskega gospodarstva, ki ima neto presežek na tekočem računu, 70 odstotkov izvoza v bruto domačem proizvodu in bruto dolg 18 milijard evrov. "Pri milijardnem neto dolgu gospodarstva in najnižji stopnji zadolženosti prebivalstva v evroobmočju je izkrivljeno prikazovati, da to gospodarstvo ne bi bilo sposobno servisirati dolga. Ustvarja se histerija, ki pripravlja teren za razprodajo tistega dela slovenskega gospodarstva, ki je v državni lasti. Kaj je drugega razprodaja ključnih infrastrukturnih podjetij kot propad gospodarstva," opozarja Križanič. Napoveduje pravno reševanje nastale situacije in trdi: "Kdo bo kupil elektroenergetska podjetja, Luko Koper in Telekom, je verjetno že odločeno." Glede bančne luknje pa je prepričan, da je umetno napihnjena, z namenom, da bo lažje razprodati podjetja, v katerih ima država pomembne deleže.

Začudenje in razočaranje

Pri ceni deset centov za delnico je Ljubljanska borza v začetku meseca ustavila trgovanje z delnico NKBM, pa tudi z delnicami in obveznicami drugih državnih bank. Kaj lahko pričakujejo **malih delničarjev** bank? "Še vedno proučujemo pravne možnosti, da bi **male delničarje** zaščitili z ustreznimi pravnimi sredstvi vsaj z odškodnino. Spomnimo na napoved države ob javni ponudbi delnic NKBM leta 2007, da se bo umaknila iz banke do meje 25 odstotkov plus eno delnico. Skušamo najti pot, kako dokazati, da so bili delničarji zavedeni že v takrat izdanem prospektu. Če se bodo izkazali posli NKBM na Hrvaškem za sporne, bo to dokaz, da je bilo že leta 2007 znano, da banka ne posluje tako, kot je bilo prikazano v prospektu," je povedal **Rajko Stankovič**, predsednik Društva **MDS**. "To je slovenski unikum, nepravilno je, da se razlasti obstoječe lastnike, ki so bili v NKBM razdrobljeni in neorganizirani in niso imeli nobenega vpliva. Če bi to skupaj z lastniki podrejenih obveznic v resnici naredilo red v bankah, bi bilo še prav, a se ne bo nič spremenilo. Sama sem delnice kupila v javni ponudbi in jih tudi prodala po najvišji ceni, a sem jih ponovno kupila pred letom ali dvema po ceni 1,50 evra za delnico. Nisem vložila veliko, a sem vse izgubila," je povedala nekdanja borzna posrednica **Ljudmila Bajec**, ki ne more verjeti, da so v bankah res tako slabo delali: "Če so morale banke delati rezervacije, da so lahko poslovale, do tako velike luknje ne bi moglo priti. In tudi ne verjamem, da je razlastitev **malih delničarjev** v duhu zakonodaje, saj vsi lastniki niso v enakem položaju."